

בלי איזם

מיקצועי (איש המפלגה). שני האדונים ה' אלה דיברו אל העובדים באותה שפה — שפת הכוח, שפת האימים, שפת השררה. העובדים לא יכלו להחליף מי משניהם גרוע יותר.

★ ★ ★

מה זה מזכיר?

בימי שילטונו של בניטו מוסוליני ב' איטליה נוצרה התיאוריה של המישטר ה' קורפורטיבי'.

תיאוריה זו אמרה: יש שלוש קורפורצ'ות — העובדים, המעבידים והממשלה. תנאייהן העבודה נקבעים עדידי משאיומתן בין שלוש קורפורציות אלה.

אין צורך בשביתות, המזיקות למדינה. אין צורך במאבק מיקצועי, כנ"ל. השביתה היא סגירה בביטחון המדינה, ועל כן היא פשע פלילי.

בארץ אין לנו, כמובן, מישטר של מוסר' ליני. בריוני המפלגה אינם מתנסלים על שובתים כדי להאכיל אותם שמן-צוק. אולם ההלכה ה'קורפורטיבית' מושמעת אצלנו בכל פה, אם כי בשם אחר.

מדברים על "אירגונים ייצוגיים". תנאי העבודה יקבעו במשאיומתן חופשי בין אירגונים "ייצוגיים" אלה. הם יחתמו ביניהם על חוזה, שר'העבודה הציע שחוקי-עבודה יופעלו על ידי בתי-המשפט של המדינה, כלומר באמצעות בתי-סוהר. יש הרוצים לאסור שביתות. אחרים תולמים על בר' ררות-החובה.

אבל כל עובד בארץ יודע כי הי' אירגון ה'ייצוג' שלו אינו מייצג אותו, אלא את המפלגה. שאינו מנוהל עדידי העובדים, אלא עדי' ידי עסקנים מיקצועיים. שלא איני טרם העובדים קובע בו, אלא הי' אינטרס של המפלגה, המעביד הי' ממשלתי והמעביד ההסתדרותי.

לכן הוא מתקומם. הדרך היחידה הפתוחה בפניו היא השביתה ה'פראית'. במצב כזה יעזרו צויריותוק די ריפוי יחסי-העבודה כמו כופות' רוח למת.

★ ★ ★

ל שביתה היא רעה, כשם שכל מלח' מה היא רעה. כל הצדדים טובלים בה. אולם הדרך למניעת מלחמות אינה חקיקת חוק נגדן, אלא פליק' גורמיהן. הוא הדבר לגבי שביתות.

אם נכון הוא — כפי שטוענים אנשי הי' מפלגה — כי השביתות מסכנות את ביטחון המדינה, כי אז ניתן לומר שהמצב בהסת' רות מסכן את ביטחון המדינה.

כמו כל מישטר סטאליטרי, נראה גם זה כסמל היציבות, כערוכה להארמוניה פנימית ולמניעת אנדרלמוסיה.

וכמו כל מישטר סטאליטרי, משיג גם זה את ההיפך המוחלט. הוא מונע הארמוניה פנימית וגורם לאנדרלמוסיה.

כי הכפייה היא לעולם תחליף גרוע להסכם חופשי, המתקבל על ליבם ועל דעתם של בני-החורין.

★ ★ ★

עיון בו דורכת רגל האדם על הירח, בעזרת מיתקנים טכנולוגיים מופלאים, אין אבסורד גדול יותר מאשר לבסס כלכלה על ציבור-עובדים כבול וממורמר.

המשק המורוני זקוק ליוזמת העובד, לי' רצונו להעלות את פריון העבודה. המשק זקוק לציבור עובדים בעל מוהל גבוה.

המצב בהסתדרות מונע זאת. לכן הוא אסון למדינה.

בהורדת ערכו הריאלי. לנציגי המיפעלים הכלכליים יש בה הש' פעה גדולה יותר לאין שיעור מזו של נציגי האיגוד המיקצועי. כל עובד יודע זאת. זהו רק צד אחד של המציאות.

הצד השני חמור עוד יותר.

קצת שחיתות: ים-שחזור

ההסתדרות כפופה למפלגה אחת: מפא"י בגילגוליה השונים.

מפלגה זו חולשת על מנגנון הממשלה. הממשלה היא המעביד מס' 1 במדינה.

כימעט כל ראשי המפלגה הם שרי-מש' לה, ויש להם אינטרס מוחלט בהקפאת הי' שבר. האחרים הם ראשי חברת-העובדים, שיש להם אותו האינטרס.

ראשי ההסתדרות בכלל, וראשי האיגוד המיקצועי בפרט (כולם עסקני-מפלגה מיק' צועיים ששכחו מזמן נציג היו עובדים) מופקדים, איסוף, על הקפאת השכר. איש כמו אהרון בקר לא היה אלא קומיסאר של המפלגה להקפאת השכר, להרעת תנאי-עבודה.

כל זה גלוי לעין, וכל זה ידוע לכל עובד.

כאשר יש סיכסוך-עבודה במיפעל הס' תדורתי, בא נציג ההנהלה (איש המפלגה) ומנהל משאיומתן עם נציג האיגוד המיק' צועי (איש המפלגה), בשיתוף נציג הממשלה (איש המפלגה). שלושת החברים מייצגים גופים שונים — להלכה, למעשה הם מייצ' גים את אותו האינטרס עצמו — האינטרס של המפלגה, המנוגד לאינטרס העובדים.

די היה באיש אחר שינהל משא' ומתן עם עצמו.

כאשר פרץ סיכסוך-העבודה בגמל אשדוד, ניהל נציג רשות-הנמלים הממשלתית (איש המפלגה) משאיומתן עם נציג האיגוד הי'

בתפקידי כחבר-כנסת חקיתי, לאחרונה, את הרקע של שתי שביתות: זו של פועלי' התיפעול בגמל אשדוד וזו של הדוורים. בשני המיקרים השתכנעתי — בלי כל איזם — שהשובתים צודקים. בשני המיקרים מסר' בים המעבידים להכיר בצדק זה. בשני הי' מיקרים תולמים המנהלים על צחיריותוק, גירושים, חיסול, שבירה.

בשני המיקרים יש, לדעתי, לי' החליף באופן דחוף את ההנהלות.

★ ★ ★

יש רק דרך אחת למניעת סיכסוכי' עבודה חמורים במדינה דמוקרטית: משא' ומתן חופשי בין העובדים והמעבידים.

קצת שרירות: בקר

בתנאי אחד: שיש לעובדים אי' מון בנציגיהם.

תנאי זה חסר בארץ לחלוטין. ההסתדרות הענקית אינה נר' אית, לעובדים, בנציגותם.

ממילא אין העובדים מתייחסים לחווה' עבודה, שנחתם עלידי ההסתדרות, כמחייב אותם מבחינה מוסרית ומעשית.

אפשר להטיף נגד זה. אפשר לנאום נגד זה, לחוקק נגד זה. אבל זה לא יעזור.

כי השכל הישר אומר שהעוב' דים צודקים.

★ ★ ★

ההסתדרות הכללית היא אחד הי' מעבידים הגדולים ביותר בארץ. לכן יש לה אינטרס בהקפאת השכר — ואף

אשר האנושות מציבה על קרקע הירח תמורה חדש בתולדותיה, כאשר בתעלה מתנדנד המצב בין מלחמה קטנה ובין מלחמה גדולה, כאשר אנחנו נקרעים בין חרדה לחיי' אסטרונוטים במרחבי החלל החיצון ולחיי' חיילינו במרחבי סיני —

לא קל לחזור ולחשוב על דבר כה פרוזאי, כה בלתי-רומנטי, כמו ההסתדרות.

עלינו ממש להכריח עצמנו לעשות זאת. החיים נמשכים, ויימשכו — למרות הי' הרפתקות ביקום, למרות המלחמות. ובחיים אלה, תופפת ההסתדרות מקום בולט. אם נרצה בכך אם לאו.

★ ★ ★

אני מציע שנגיש לעניין זה בלי איזם. קומונים. סינדיקליזם. סוציאליזם. לי' בראליזם. קפיטליזם.

מילים יפות. שחוקות. הבאות רק לשטש את המציאות הפשוטה שלפנינו.

מציאות זו — שכולנו יודעים אותה, שכולנו מרגישים בה, אומרת: משהו רקוב בממלכת ההסתדר' רות. משהו חולה בה.

משהו המשפיע על חייהם של למעלה ממחצית אזרחי ישראל.

מי שרוצה להכריא את המדינה הזאת, מי שרוצה להכריא את ריקמת חיינו, חייב להתמסר לי' איבחון ולריפוי מחלה זו.

★ ★ ★

ה סימפטום הבולט ביותר של הי' מחלה הוא — גל השביתות. מהנזדים. דוורים. מורים. פועלי' נמלים לסוגיהם. שדרנים. ועוד, ועוד.

אף אחד אינו אוהב שביתה. כל שביתה פוגעת במישהו ובמשהו. כשהדבר אינו מביא את המיכתב מן הכן, כשיש סכנה לאספקת החשמל, כאשר האור ניות מצטופפות בפתח הנמלים, כאשר הי' ילדים נשארים בבית — כל אחד מתרגז.

לכן קל להסית את הציבור נגד השוב' תים. מה גם שכל בעלי העיתונים המיסח' ריים מזדהים, באופן מודע או בלתי-מודע, עם המעבידים. והממשלה, המחזיקה ברדיו ובטלוויזיה, היא המעביד הגדול ביותר.

ואז פורצת הקריאה הגדולה: יד חזקה! סנקציות! צווי ריתוק!

גירוש מן ההסתדרות!

★ ★ ★

ה שאדה הגדולה היא: האם הפעלת סנקציות מרסאה את המחלה, או להיפך — מגבירה אותה?

ה שביתה היא סימפטום, כמו הי' חום. כאשר עולה החום בגופו של אדם, סימן שהוא חולה.

אפשר להוריד את החום באופן מלאכותי, בעזרת כדורים שונים. אפשר לחסל שבי' תה בכוח הזרוע. אך האם זה טוב?

רק רופא-ישראלטאן מטפל בי' סימפטומים, מבלי לטפל במחלה עצמה. הוא יכול להוריד את החום — ובכיתה אים מתפשטת המחלה וקולטת את החולה.

רק עסקן-אחיל מחסל שביתות בכוח — מבלי לטפל בסיבות שגרמו לה.

אחרי חיסול כזה, משלים הכוסים את עצמם ואת הציבור שהכל בא על מקומו בשלום. אך מכיוון שסיבות השביתה לא חוסלו, אלא להיפך, נוסף עליהן מישקע המרידות של החיסול, אפשר לצפות בוי' דאות לשביתה חמורה יותר, במועד אחר.

ובינתיים יורדים, כמובן, המור' ראל והפריון.